

Författare: Torsten Bengtsson

Vad handlar boken om?

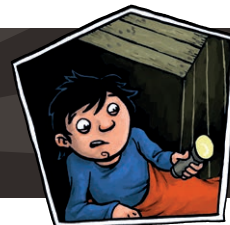
Erik har inget att göra. Han går ut i köket till pappa och frågar om de kan hitta på något. Men pappa måste jobba. Han föreslår att Erik kan titta på film eller spela på datorn. Men det vill inte Erik. Erik blir sur och går ut i trädgården. Där ligger en hög med nya brädor. Undrar om han får ta dem? Erik hämtar verktyg och börjar såga, spika och bygga. Det blir en koja som han vill sova i på natten. Men vågar han det ...?

Mål från Lgr 11:

- Eleven ska utveckla språkliga strategier för att minnas och lära, till exempel tankekartor och stödord. (Sv åk 1-3)
- Eleven ska utveckla sin förmåga att lyssna och återberätta i olika samtalssituationer. (Sv åk 1-3)
- Eleven ska känna till berättande texters budskap, uppbyggnad och innehåll. Hur en berättande text kan organiseras med inledning, händelseförlopp och avslutning. (Sv åk 1-3)

Eleven får träna på att:

- Formulera sig och kommunicera i tal och skrift.
- Läsa och analysera skönlitteratur och andra texter för olika syften.
- Urskilja språkliga strukturer och följa språkliga normer.

Grupparbete/Helklass

Reflektera och samtala

”Prata-på-meningar”

Sammanfatta boken med hjälp av ”Prata-på-meningar”. Du som pedagog lägger ut lappar med meningar tagna från boken. En elev drar en lapp och läser meningen högt. Sedan ska eleven fortsätta prata om vad som händer efter den skrivna meningen. Eleven har ca 1 minut på sig. Sedan går turen över till nästa.

Exempel på meningar:

Pappa sitter i köket med sin dator.

Du kan titta på teve.

Erik blir sur.

Får jag bygga en koja?

Nu är det bara taket kvar.

Han stirrar på kojans.

Jag vill sova här i natt.

Han lyser med en ficklampa.

Erik har ingenting att göra – Sysselsättning

Dela in eleverna i grupper, ca 4 st. Enskilt skriver de ner förslag på vad de brukar göra när de är uttråkade. Sedan berättar de för varandra i gruppen vad de har skrivit.

Grupperna enas om varsitt förslag som de ska kunna argumentera för. En i klassen får vara ”Erik” och ska välja en aktivitet som han vill göra efter att ha hört vad alla grupperna erbjuder.

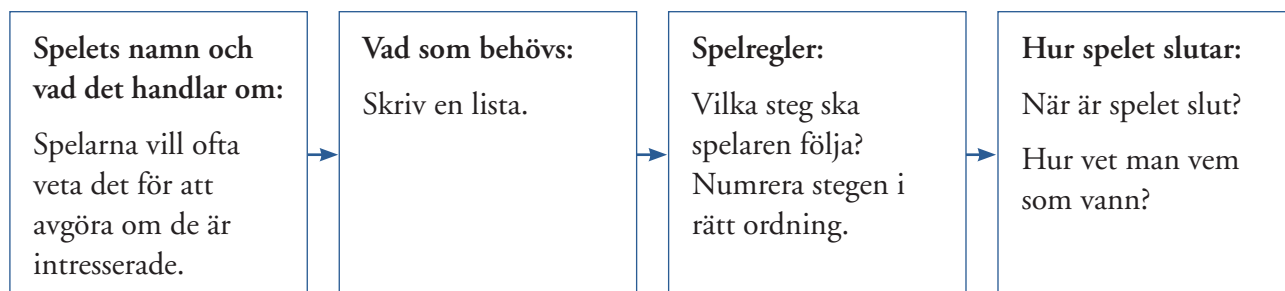

Tärningsspel

Dela in eleverna i grupper, som ska hitta på ett tärningsspel utifrån boken.

Planera

1. Vad ska spelet handla om? Vad ska hända? Skriv en lista för bra saker (+) och en lista för dåliga (-).
2. Välj de händelser på listorna som ni tycker är bäst. Rita upp en skrivplan och numrera rutorna. Skriv händelserna i rutorna. Lämna några tomma rutor.
3. Tänk igenom spelet. Hur många spelare? Hur många markörer ska en spelare ha? Vad händer om en spelare hamnar på en plus-ruta eller på en minus-ruta? Vilka regler ska man följa? Hur får man fram en vinnare?
4. Sortera idéerna i en skrivplan, till exempel såhär:

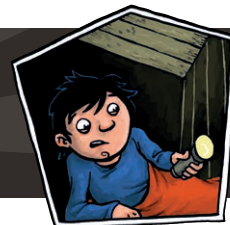

Tillverka spelet

Följ skrivplanen och använd den som ”kom ihåg”.

- Skriv en rubrik och en inledning som får läsaren att bli nyfiken på spelet. Tänk på att vara så tydlig som möjligt i instruktionen.
- Rita upp spelet. Tänk på att göra det inbjudande och lockande.
- Tillverka kort om så behövs eller annat material.

Prova att spela spelet i er grupp innan ni låter andra spela det. Gör eventuella ändringar.

Enskilt arbete

Affisch

Nu ska du träna på att göra en skriftlig instruktion. Gör en affisch om hur man ska göra när man bygger en koja. Använd ett A3-papper. Rita en bild på ena halvan och skriv på den andra.

Tänk på att ha med:

- Rubrik
- Material som behövs
- Förberedelser
- Genomförande
- Att tänka på ...

Affischerna hängs upp i klassrummet.

Beskriv en plats

I boken får man som läsare inte reda på hur Eriks koja ser ut inuti. En bra platsbeskrivning hjälper läsaren att föreställa sig en plats på flera sätt. Läsaren ska helst känna att han eller hon verkligen är där.

T.ex. kan man använda flera sinnen för att beskriva:

De mönstrade gardinerna ... (synen)

En bräda som knarrar ... (hörseln)

Det är blankt och lent ... (känsln)

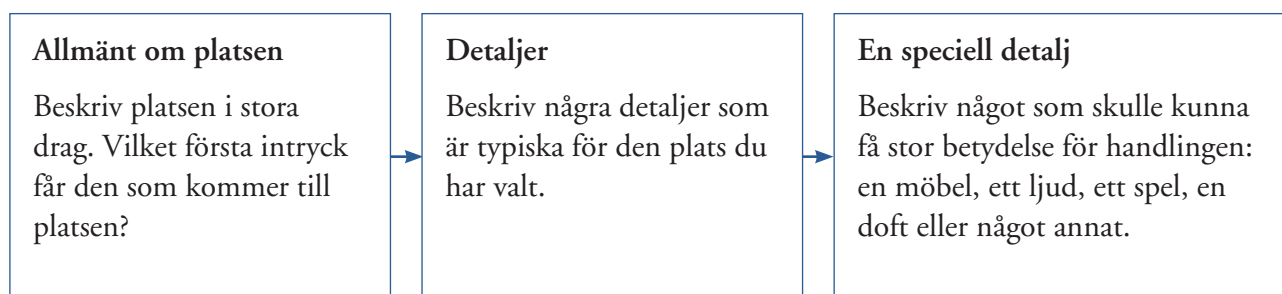
Rummet luktar som en sommaräng ... (lukten)

Nu ska du beskriva en plats för en person som aldrig har varit där. Du ska låtsas att du har byggt och inrett en koja som du nu ska försöka beskriva.

Planera

1. Rita en enkel karta över kojans plats. Föreställ att du rör dig runt på platsen. Bolla idéer tillsammans med en skrivkamrat.
 - Vad ser du på platsen?
 - Hör du några ljud? Var kommer de ifrån?
 - Känner du någon speciell doft? Hur luktar det? Var kommer det ifrån?
 - Hur känns något som du tar på?
 - Hur känns det att vara på platsen? Skönt, tråkigt, otäckt, roligt, instängt? Varför känns det så?
2. Välj ut en detalj som handlingen i en berättelse skulle kunna röra sig runt. Diskutera och fantisera.
3. Sortera stödorden i en skrivplan, t.ex. så här:

Börja skriva

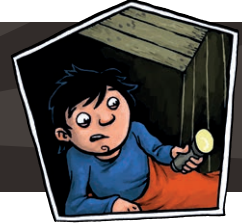
Låtsas att du tittar på platsen genom en kamera med en zoomlins:

- Först ser du platsen på avstånd, så du kan beskriva den bara lite allmänt.
- Sedan zoomar du in lite. Då kan du se och beskriva fler detaljer.
- Till slut zoomar du in tillräckligt nära för att kunna se och beskriva en speciell detalj.

Gör ett nytt stycke varje gång du zoomar in något nytt.

Läs beskrivningen

- Läs beskrivningen för en kamrat och låt kamraten blunda medan du läser. Fråga om kamraten kunde se platsen framför sig. Blev "bilden" suddig någon gång? När och varför?
- Fråga vilket adjektiv kamraten skulle välja för att beskriva platsen.

Tipsrunda

Skriv två frågor utifrån boken med svarsalternativ. Dessa frågor sätts sedan ihop med kamraternas frågor som tillsammans blir en tipsrunda om Erik.

Synonymer

Ett sätt att utveckla ordförrådet är att arbeta med synonymer. Skriva ner synonymer till ord tagna från boken.

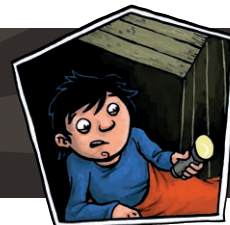
Exempel:

Jobba – arbeta **Bygga** – montera

Titta – se **Ropar** – kallar

Tråkigt – trist **Hög** – trave

Sur – grinig

Läsförståelse

1. Varför vill inte Eriks pappa hitta på något?
Han måste jobba.
2. Vad föreslår pappa att Erik ska göra?
Spela data eller titta på teve.
3. Vad gör Erik när han blir sur?
Han går ut i trädgården.
4. Vad får han syn på i trädgården?
En hög med brädor.
5. Vad vill Erik göra med brädorna?
Bygga en koja och sova där i natt.
6. Erik ropar till pappa och frågar om han får bygga en koja. Vad svarar pappa?
Gör det.
7. Vad gör Erik med verktygen?
Han sågar, spikar och bygger.
8. Varför blir pappa förvånad när han ser kojans?
Pappa skulle ha brädorna till att bygga en altan med.
9. Pappa hjälper till med kojans. Vad gör han?
Han hjälper till att bygga taket.
10. Vad har Erik med sig i kojans när han ska sova där?
En kudde, sovsäck, filt och ficklampa.
11. Varför vill Erik gå in till pappa?
Det är mörkt och han känner sig ensam.
12. Det hörs steg utanför kojans. Vem tror Erik att det är?
En mördare.
13. Vem är det som går utanför?
Det är pappa.
14. Vad frågar han?
Om han får sova i kojans för det blev ensamt därinne.

Ringa in rätt svar

1. Varför vill Eriks pappa inte hitta på något?

Han måste jobba

Han lagar mat

Han ska handla mat

2. Varför vill Erik inte spela data?

Han orkar inte

Den är trasig

Tråkiga spel

3. Vad hittar Erik i trädgården?

En koja

Brädor

Verktyg

4. Vad säger pappa när Erik frågar om han får bygga en koja?

Gör det

Använd inte brädorna

Jag hjälper till

5. Hur tycker Erik det är att bygga en koja?

Tråkigt och tungt

Roligt och kämpigt

Jobbigt men kul

6. Hur reagerar pappa när han kommer ut i trädgården?

Glad

Arg

Förvånad

7. Vad säger Erik när kojans är klar?

Jag vill sova här i natt

Jag vill visa mina kompisar

Jag vill fika härinne

8. Det hörs steg utanför kojans. Vem tror Erik att det är?

En mördare

Hans kompis

Pappa